

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) zmysle § 26 písm. a) zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“), ako orgán dohľadu nad dodržiavaním povinností hospodárskych subjektov, ktoré sprístupňujú určené výrobky na trhu, uskutočnila v roku 2020 celoslovenskú kontrolnú akciu **výstražných viest**.

Podľa zákona č. 56/2018 Z. z. výstražné vesty sú určenými výrobkami, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti, majetku osôb, životného prostredia alebo iného verejného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú stanovené základné požiadavky v príslušných technických predpisoch. Technické požiadavky výstražných viest sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/425 z 9. marca 2016 o osobných ochranných prostriedkoch a o zrušení smernice Rady 89/686/EHS (ďalej len „nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/425“), pričom bližšie technické požiadavky sú stanovené v harmonizovaných európskych normách *EN ISO 20471 Odevy s vysokou viditeľnosťou. Skúšobné metódy a požiadavky* (ďalej len „EN ISO 20471“) a *EN 1150 Ochranné odevy. Odevy s vysokou viditeľnosťou na neprofesionálne použitie. Skúšobné metódy a požiadavky* (ďalej len „EN 1150“).

Výrobca pred uvedením výstražných viest na trh musí zabezpečiť posúdenie zhody ich vlastností so stanovenými technickými požiadavkami predpísaným spôsobom a:

- ❖ vydať vyhlásenie o zhode,
- ❖ označiť ich značkou CE,
- ❖ uviesť na výrobok svoje meno, registrované obchodné meno alebo registrovanú obchodnú značku a poštovú adresu na ktorej ho možno kontaktovať,
- ❖ umiestniť na nich typové číslo, číslo šarže, sériové číslo, alebo akýkoľvek iný prvok, ktorý umožní ich identifikáciu,
- ❖ označiť ich ďalšími povinnými technickými informáciami podľa harmonizovaného technického predpisu,
- ❖ pripojiť k nim návod na používanie.

Cieľom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie ustanovení zákona č. 56/2018 Z. z. a technických požiadaviek stanovených nariadením EP a Rady (EÚ) 2016/425 v sortimentnej skupine výstražných viest.

Predmetom kontroly boli výstražné vesty sprístupnené na trhu SR a ponúkané na predaj spotrebiteľovi ako samostatné vesty, alebo ako súčasť balíčka povinnej výbavy motorových vozidiel.

Sortimentná skupina výstražných viest sa podľa zamýšľaného účelu použitia rozdeľuje na:

- ❖ Výstražné vesty zabezpečujúce používateľovi nápadnosť za všetkých svetelných podmienok, keď ho pozoruje vodič dopravného prostriedku alebo iného mechanizovaného zariadenia za denných podmienok a pri osvetlení reflektormi v tme. Patria sem napr. robotníci na ceste, osoby (vodiči) v núdzovej situácii. Farba: žltá, oranžovočervená alebo červená. Požiadavky špecifikuje EN ISO 20471.
- ❖ Výstražné vesty na neprofesionálne použitie, určené na vizuálnu signalizáciu prítomnosti používateľa za akýchkoľvek svetelných podmienok vo dne a tiež pri osvetlení diaľkovými svetlami alebo reflektormi dopravného prostriedku za tmy, aj pri mestskom osvetlení. Patria sem napr. cyklisti, chodci alebo deti používajúci komunikáciu. Farba: zelená, žltozelená, žltá, žltoranžová, oranžová, oranžovočervená, červená, ružová. Požiadavky stanovuje EN 1150.

Objektom kontroly boli hospodárske subjekty, ktoré sprístupňujú výstražné vesty na trhu SR.

Obsahom kontroly bola vizuálna kontrola označenia povinnými údajmi, vyhlásení o zhode, návodov na používanie, ako aj odber vzoriek na overenie ich technických vlastností.

Označenie povinnými údajmi

Výstražné vesty musia byť viditeľne, zrozumiteľne a nezmazateľne označené minimálne týmito údajmi:

- ❖ menom výrobcu (registrovaným obchodným menom alebo registrovanou obchodnou značkou) a adresou, na ktorej ho možno kontaktovať,
- ❖ menom dovozcu ak existuje (registrovaným obchodným menom alebo registrovanou obchodnou značkou) a adresou, na ktorej ho možno kontaktovať, v prípade výrobkov dovezených z 3. krajín a uvedených na trh po 21. apríli 2019.
- ❖ označením CE v správnom tvare,
- ❖ typovým číslom, číslom šarže alebo sériovým číslom, alebo akýmkoľvek iným prvkom (kódom), ktorý umožní ich identifikáciu.

V zmysle harmonizovaných európskych noriem musia byť výstražné vesty označené tiež týmito údajmi:

- ❖ podľa EN ISO 20471
  - veľkosťou (obvod hrudníka alebo obvod cez prsia a výška v centimetroch),
  - číslom tejto normy,
  - piktogramom pre výstražné vesty a úrovňou ochrany,
  - spôsobom údržby a/alebo označením obmedzení.
- ❖ podľa EN 1150
  - veľkosťou,
  - číslom tejto normy.

Poznámka

Označenie povinnými údajmi musí byť na výrobku samotnom alebo na štítkoch, pripojených k výrobku, pripojené tak, aby bolo viditeľné, čitateľné a ľahko zrozumiteľné.

Vyhlásenie o zhode

Pred uvedením výstražných viest na trh musí výrobca zabezpečiť posúdenie zhody ich vlastností so stanovenými technickými požiadavkami predpísaným spôsobom a vydať vyhlásenie o zhode.

V zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/425, výstražné vesty uvedené na trh po 21. apríli 2019 musí sprevádzať vyhlásenie o zhode, alebo v návode na používanie musí byť uvedená internetová adresa, na ktorej ho je možné nájsť. Pri výstražných vestách uvedených na trh pred týmto dátumom vyššie uvedená požiadavka nemusí byť splnená, platí však, že výrobca, splnomocnený zástupca výrobcu a dovozca musia vedieť predložiť vyhlásenie o zhode ihneď, distribútor v určenej lehote.

Vyhlásenie o zhode musí byť preložené do kodifikovanej podoby štátneho jazyka.

Návod na používanie

Ku každej výstražnej veste musí byť priložený návod na používanie, ktorý musí obsahovať informácie o jej používaní, údržbe, a prípadných obmedzeniach použitia.

Pripojený návod na používanie musí byť v kodifikovanej podobe štátneho jazyka.

Overenie technických vlastností

Na overenie skutočných vlastností predávaných a ponúkaných výstražných viest na trhu SR boli odobrané ich vzorky z priamej ponuky pre spotrebiteľa.

Výsledky kontrolnej akcie

V rámci celoslovenskej kontrolnej akcie výstražných viest, vykonali inšpektori SOI kontroly v **53 prevádzkových jednotkách** (ďalej len „PJ“). Kontroly boli vykonané u 51 distribútorov a 2 dovozcov. Nedostatky boli zistené v **15 PJ**, čo predstavuje **28,3 %** z celkovo prekontrolovaných PJ.

Celkom bolo skontrolovaných **74 druhov** výstražných viest (62 druhov pre dospelé osoby a 12 druhov pre deti), na ktoré sa vzťahujú harmonizované európske normy EN ISO 20471 a EN 1150. Nedostatky boli zistené spolu pri **16 druhoch**, v celkovej hodnote **357,80 €** v nasledovnom členení:

- ❖ pri 8 druhoch v hodnote 206,43 € chýbalo označenie typovým číslom, číslom šarže alebo sériovým číslom, alebo akýmkoľvek iným prvkom, ktorý by umožnil ich identifikáciu,
- ❖ pri 3 druhoch v hodnote 96,77 € chýbali iné povinné informácie podľa harmonizovaného technického predpisu,
- ❖ k 5 druhom v hodnote 116,76 € nebol pripojený návod na používanie, resp. nebol v štátnom jazyku,
- ❖ pri 9 druhoch v hodnote 208,43 € chýbalo označenie menom výrobcu, príp. jeho adresou,
- ❖ pri 4 druhoch v hodnote 144,83 € chýbalo označenie menom dovozcu, príp. jeho adresou,
- ❖ k 10 druhom v hodnote 267,36 € nebolo predložené vyhlásenie o zhode, resp. v návode na používanie nebola uvedená internetová adresa, kde ho je možné nájsť, alebo vyhlásenie o zhode nebolo v slovenskom jazyku,
- ❖ 2 druhy v hodnote 90,79 € neboli označené značkou zhody CE.

Poznámka

Vzhľadom na to, že niektoré druhy výstražných viest vykazovali súbežne viaceré nedostatky, počet druhov s jednotlivými zistenými nedostatkami nekorešponduje so sumárnym počtom druhov.

Z uvedeného vyplýva, že najčastejšie zistenými nedostatkami boli chýbajúce vyhlásenie o zhode resp. zjednodušené vyhlásenie o zhode (odkaz na internetovú adresu), ktoré musí výstražné vesty uvedené na trh po 21. apríli 2019 v zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/425 sprevádzať, chýbajúce označenie výrobcom príp. jeho adresou a chýbajúce označenie typovým číslom, sériovým číslom, číslom šarže alebo iným prvkom, ktorý umožňuje identifikáciu výstražných viest.

Pri vyššie uvedených zistených nedostatkoch bolo 8 kontrolovaným subjektom umožnené u 9 druhov výstražných viest prijať dobrovoľné opatrenia, ktorými sa zaviazali, že nebudú ďalej predávať a distribuovať predmetné výrobky a pri 7 kontrolovaných subjektoch u 7 druhov výstražných viest inšpektori SOI uložili opatrenia v zmysle § 27 zákona č. 56/2018 Z. z., ktorými zakázali sprístupňovanie predmetných výrobkov na trhu a súčasne nariadili ich stiahnutie z trhu.

Na overenie technických vlastností odobrali inšpektori SOI z priamej ponuky pre spotrebiteľa celkom **6 druhov** výstražných viest (4 druhy pre dospelé osoby a 2 druhy pre deti), na ktorých boli v akreditovanom skúšobnom laboratóriu overované vlastnosti farby podkladového (fluorescenčného) materiálu a retroreflexné vlastnosti. Ide o parametre, ktoré predstavujú najvyššie riziko pre používateľa.

Výsledky skúšok z akreditovaného laboratória preukázali, že **2 druhy** výstražných viest nevyhoveli stanoveným požiadavkám v odskúšaných parametroch:

- ❖ **1 druh** detskej výstražnej vesty nevyhoveli požiadavkám na jas farby podkladového (fluorescenčného) materiálu a
- ❖ **1 druh** výstražnej vesty pre dospelé osoby nevyhoveli požiadavkám na jas farby podkladového (fluorescenčného) materiálu a retroreflexiu.

Na základe týchto zistení boli obidva druhy výstražných viest vyhodnotené ako **nebezpečné výrobky**, ktoré predstavujú vážne riziko ohrozenia bezpečnosti a zdravia ich používateľa.

Záver

Cieľom kontrolnej akcie bolo zmonitorovať súčasný stav dodržiavania povinností hospodárskych subjektov, ktoré tieto výrobky uvádzajú alebo sprístupňujú na trhu SR a overiť ich technické vlastnosti.

Inšpektori SOI sa sústredili na vizuálnu kontrolu označenia povinnými údajmi, návodov na používanie, vyhlásení o zhode a v 6 prípadoch odobrali vzorky výstražných viest na overenie ich technických vlastností.

Zistené nedostatky pri kontrole sprievodnej dokumentácie a požiadaviek na značenie výstražných viest predstavovali 21,62 % z celkového počtu skontrolovaných druhov. Z tohto hľadiska možno konštatovať, že hospodárske subjekty aj napriek zisteným nedostatkom dodržiavajú svoje povinnosti pri sprístupňovaní týchto výrobkov na trhu SR v súlade s platnou legislatívou.

Skúškami na odobratých vzorkách bolo zistené, že dva druhy výstražných viest, čo predstavuje 33 %, nevyhoveli stanoveným technickým požiadavkám v odskúšaných parametroch. Znamená to, že tieto výstražné vesty neplnia svoju primárnu funkciu a teda ich používateľovi neposkytujú dostatočnú viditeľnosť v situáciách keď je vysoká viditeľnosť nevyhnutná, na základe čoho je možné konštatovať, že ide o nebezpečné výrobky, ktoré predstavujú vážne riziko ohrozenia bezpečnosti a zdravia.

Zistené nedostatky pri kontrole sprievodnej dokumentácie a požiadaviek na značenie výstražných viest, ale predovšetkým pri overovaní ich technických vlastností poukazujú na opodstatnenosť kontrolnej akcie. Nakoľko však kontrolná akcia prebiehala počas pandémie ochorenia COVID-19 a v dôsledku obmedzujúcich opatrení, týkajúcich sa nielen kontrolnej

činnosti SOI, nebolo možné vykonať kontroly ešte vo väčšom rozsahu, SOI plánuje tejto skupine výrobkov venovať zvýšenú pozornosť aj v nasledujúcom období.

Prijaté opatrenia

1. Zo všetkých kontrol boli inšpektormi SOI spísané inšpekčné záznamy a pri zistení nedostatkov boli uložené opatrenia na ich odstránenie.
2. Na základe výsledku kontrol povinnosti označovania povinnými údajmi a sprievodnej dokumentácie:
  - bolo 8 kontrolovaným subjektom u 9 druhov výstražných viest v celkovej hodnote 214,26 € umožnené prijať dobrovoľné opatrenia, že nebudú ďalej predávať a distribuovať predmetné výrobky do odstránenia zistených nedostatkov,
  - pri 7 kontrolovaných subjektoch u 7 druhov výstražných viest v celkovej hodnote 142,74 € boli inšpektormi SOI uložené opatrenia v zmysle § 27 zákona č. 56/2018 Z. z., ktorými zakázali sprístupňovanie predmetných výrobkov na trhu a súčasne nariadili ich stiahnutie z trhu.
3. Na základe výsledkov skúšok boli u 2 druhov nebezpečných výstražných viest uložené opatrenia na ochranu trhu - v zmysle § 27 zákona č. 56/2018 Z. z. inšpektori SOI uložili kontrolovaným subjektom opatrenia, ktorými zakázali ich ďalšie sprístupňovanie na trhu, nariadili ich stiahnutie z trhu a povinnosť informovať o nich spotrebiteľov.
5. SOI pred uložením obmedzujúcich opatrení na ochranu trhu v zmysle čl. 21 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008 informovala 2 hospodárske subjekty so sídlom v EÚ, uvedené na výrobkoch, o zámere ich uložiť.
6. V prípade 2 druhov nebezpečných výstražných viest, tieto boli v záujme ochrany spotrebiteľa zverejnené aj v zozname nebezpečných výrobkov na webovej stránke SOI a súčasne na stránke Európskej komisie pre nebezpečné výrobky Safety Gate Rapex.